

Юрків Р. Р., доктор філософії в галузі управління та адміністрування
Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів, Україна

ВПЛИВ УМОВ КРЕДИТУВАННЯ НА ПОЗИКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

Рівень інвестиційної активності підприємств значною мірою залежить від їх здатності сформуванню та реалізувати потенціал своєї інвестиційної діяльності [1; 2]. Найважливішими інструментами регулювання процесів формування і реалізації зазначеного потенціалу є кредитні важелі. Значущість цих важелів для підприємств України зумовлена низкою обставин. По-перше, впродовж тривалого часу для економіки України були притаманними надзвичайно високі позикові відсотки, що вкрай негативно позначалося на інвестиційній активності багатьох вітчизняних суб'єктів господарювання. По-друге, зміна кредитного відсотка є одним з головних напрямів державного регулювання інвестиційної діяльності, який може бути використано з метою підвищення інвестиційної активності підприємств. По-третє, існують способи вибіркового зниження рівня кредитного відсотка, передусім, на засадах пільгового кредитування окремих груп суб'єктів господарювання.

Окрім кредитного відсотка, об'єктами регулювання процесів формування та реалізації фінансового потенціалу інвестиційної діяльності підприємств можуть та повинні виступати і інші умови кредитування. Зокрема, до таких умов можна віднести максимальні терміни, на які суб'єкти підприємництва можуть узяти позику.

Для моделювання впливу умов кредитування на обсяги інвестиційної діяльності певного підприємства варто виокремити сукупність інвестиційних проєктів, реалізацію яких за рахунок позикового фінансування могло би здійснити це підприємство. При цьому позиковий потенціал підприємства, тобто максимально можливий обсяг кредитів, які підприємство може узяти без виникнення суттєвих ризиків їх неповернення, потрібно визначати як дисконтовану за середнім для підприємства кредитним відсотком величину потоку надходжень, яку підприємство може використати для повернення узятих позик та сплати відсотків за користування ними [3, с. 6]. Водночас, покращення умов кредитування повинно, загалом, підвищити величину позикового потенціалу підприємств.

З метою перевірки цього твердження, нами було оцінено вплив зміни умов кредитування на потенціал позикового фінансування інвестиційної діяльності малих підприємств, що належать до трьох видів економічної діяльності (виробництво хлібобулочних та кондитерських виробів, виконання будівельно-ремонтних робіт та деревообробка). Результати проведеного дослідження показали, що очікуваний рівень інвестиційної активності підприємств відчутно (у декілька разів) зростає із збільшенням тривалості погашення позик, узятих для фінансування інвестиційних проєктів, та зі зменшенням ставки кредитного відсотка. Отже, за досліджуваними підприємствами існує можливість суттєвого підвищення величини позикового потенціалу інвестиційної діяльності за умови покращення параметрів її кредитування.

Література:

1. Ванькович Д., Кульчицький М. Стратегічні орієнтири фінансового забезпечення розвитку малого інноваційного підприємництва в Україні. *Світ фінансів*. 2019. Вип. 3 (60). С. 53-64.
2. Демчишак Н. Б., Гриб В. М. Структурний аналіз інноваційної діяльності підприємств в Україні у контексті формування пріоритетів фінансового регулювання. *Світ фінансів*. 2019. № 3. С. 37-52.
3. Ємельянов О. Ю. Оцінювання потенціалу позикового фінансування господарської діяльності підприємств агропромислового комплексу. *Агросвіт*. 2022. № 24. С. 3-9.